CONCOURS GÉNÉRAL DES LYCÉES

—

SESSION 2026

—

VERSION ET COMPOSITION EN LANGUE HÉBRAÏQUE

(Classes de terminale voie générale et toutes séries technologiques)

Durée : 5 heures

—

L'usage du dictionnaire bilingue est autorisé

Consignes aux candidats

- Ne pas utiliser d'encre claire
- N'utiliser ni colle, ni agrafe
- Ne joindre aucun brouillon
- Ne pas composer dans la marge
- Numéroter chaque page en bas à droite (numéro de page / nombre total de pages)
- Sur chaque copie, renseigner l'en-tête + l'identification du concours :

Concours / Examen : CGL Epreuve : Hébreu Matière : HEBR Session : 2026

Tournez la page S.V.P.

Les noms propres figurent en gras dans le texte

רומאן משפחתי

[הרכבת הריקה ל**היידלברג**[1] דוהרת בנוף אירופי חורפי בגוני ירוק עז, השדות נסוגים במהירות כנמלטים על נפשם, ואני מביטה בקופסת היומנים השרועה לידי בדממה כילד צייתן, וברגע זה, עם התקווה מחממת האיברים, שבה ומתעוררת בי אותה תחושת ציפייה שהרגשתי מוקדם יותר כשראיתי את שלט "**היידלברג**" במשרד הנסיעות.

ציפייה למה בעצם? איזו חידה אמורה להיפתר? מה אדע שלא ידעתי קודם? הרי גם אם אתוודע למניעיהם הטהורים או האפלים של הורי, שהביאו אותם לנטוש אותי ולהיעלם לעולם, האם תּוּשַׁב לי ילדותי? האם תשתנה זהותי? האם אהפוך לאדם שמח בחלקו?]

נחשול נערות צווחניות מתפרץ פנימה בנחיל ארבה, קוטם באלימות את הרהורי, ובבת־אחת הופך הקרון השליו לכוורת רוחשת של זהויות מבולבלות המתיישבות סביבי בהורמונים משתוללים, מניפות בתזזית את השיער ימינה ושמאלה בחיפוש אחרי השביל האבוד. אצלי, אִינְסְטִינְקְטִיבִית, מתעוררת תהייה לגבי מידת חפותו של עברן המשפחתי, אלא שהאופן המשוחרר בו הן חוֹוֹת את ההווה הבלעדי, הופך את התהייה לעקרה ובעיקר למיותרת. **גרמניה** הייתה עסוקה בשיקומה מכדי להתפנות ולהצמיח זיכרון קוֹלֶקְטִיבִי שיגרום לאזרחיה, אם לא להסתובב שפופים, לפחות להיות ערים כל העת, ולו בשולי תודעתם, לעָבר. זֵכר ממנו לא חקוק על הפנים הרעננות סביבי.

מה אני רוצה מילדות חדשות וזכות, אם אני עצמי מחקתי את עברי?

"**הוטל ריטר**", אני אומרת לנהג המונית. דמדומים אחרונים מלחכים את עיבורי העיר בגוני שקיעה עזים. אחרי נסיעה קצרה מתחנת הרכבת, פונה המונית אל תוך העיר העתיקה, מתפתלת בין סמטאותיה הזקנות, כאן חייתה משפחתי אחרי המעבר מ**ווינה**, אין לי מושג באיזה שנים, אני רק יודעת שאימי גדלה כאן והייתה בת חמש או שש כשהם עזבו ל**פלשתינה** אי־שם בשנות השלושים.

כמה שונה לצמוח בתפאורה כהה, שרוטה מהיסטוריה לעומת התפאורה הבהירה של **תל־אביב** בה גדלתי אני, וכמה קשה היה מן הסתם המעבר. [...] למעשה עד הרגע לא חשבתי על כך. מעודי לא חשבתי על דור ההורים במונחים של מהגרים. לא הרהרתי בדברים כאלה. הם כולם היו שם כשנולדתי, ובעברם לא התעניינתי כיוון שהוא לא כלל אותי, **רות**[2] אפילו לא נתפסה בתודעתי

---

[1] **היידלברג:** עיר ב**גרמניה**

[2] **רות**, שכתבה את היומנים, היא הסבתא של המספרת.

כִּיקית[3] טיפוסית, לא היו לה את המַנְיֶרוֹת של היֶקים, היא הייתה פתוחה ומשוחררת וגדושה בחמלה, ולמרות שהמבטא שלה היה כבד ונוכח, העברית בפיה הייתה ללא דופי. היא אפילו לא התגעגעה למולדת הישנה, אדרבה, מעולם לא נסעה לבקר בה. אז אם הכול היה כה ורוד, מה מקורה של אותה תחושת אסון שזכרה מִתמיד היה מביא עלי?

"**הוטל ריטר**", הנהג קוטע את הרהורי, ומוסיף, "מלון טְרַדִּיצְיוֹנֶלִי". המלון מעוצב בצניעות הדורה, והריהוט הכהה, הבא בימים, מפיץ ניחוח חריף של עבר. פקידת הקבלה, צעירה חביבה עם שפתיים דקיקות הנראות כתפר מאוחה, מקבלת את פני בחיוך רחב המבליע את מעט השפתיים.

"אפשר לעזור?" היא שואלת.

"אני רוצה חדר לשני לילות בבקשה, ואם אפשר", זה עולה בדעתי תוך כדי הדיבור, "אני רוצה להזמין מורה־דרך פרטי שמומחה לשנות השלושים של **היידלברג**".

"אני נורא מצטערת", היא משיבה במאור־פנים, "אבל אין מדריך שמומחה באופן סְפֶצִיפִי לתקופה אחת, יש לנו רק מדריכים כלליים". היא מפנה אלי חוברת דקה ואומרת, "כאן יש סקירה היסטורית של **היידלברג**, אולי זה יעזור לך".

החוברת מספרת, שנה אחר שנה, מה עבר על **היידלברג** מאז תחילת המאה עד ימינו. במהירות אני מדלגת לשנות השלושים. אין פירוט.

"את לא מוצאת שזה מוזר שלא קרה כלום ב**היידלברג** בשנות השלושים?" אני שואלת. בנימוס חביב היא מסבירה לי שאין לה יד ורגל בחוברות האלה, ואני בהחלט מוזמנת לפנות לאגף התיירות בעיריית **היידלברג** שמדפיסה אותן. ארוחת הבוקר מוגשת משעה שבע עד עשר, היא מקווה שתהיה לי שהות נעימה.

החדר גדול וכהה, מרוהט אף הוא באיפוק. המיטה עבה ורכה, אידיאלית לרביצה ארוכה. אחרי רוּם סֶרְוִיס ומקלחת אני ניגשת לקופסה. המועקה חוזרת אלי ביעף, כביקור חטוף של מכר ותיק, ואת העטיפה אני מסירה באצבעות תזזיתיות כאילו הסרתי תכריך מגופה. כתב־היד המוקפד של סבתי קופץ לעיני מהמדבקה. "כרך ראשון. **היידלברג**, 1934–1936". אני מביטה בשניים הנותרים, העבים יותר, "**פלשתינה** 1936–1948". "**תל־אביב** 1948–1966".

שלוש שנים מאוחר יותר, בגיל חמישים, רגע לפני שיאפירו החלומות ויהפכו לעוד מאגר עכור של החמצה ואני עצמי אכנע לעצלות ולפחד ולשאר

[3] יקית: יהודיה ממוצא גרמני

המַכשלות העומדות בפניה של הכתיבה, אעשה ביומנים כְּבְשָׁלְי, ואת סיפור
65 משפחתי אהפוך לרומן. רומן משפחתי, אפשר לומר.

IMPRIMERIE NATIONALE – 26 0411 – D'après documents fournis

עדנה מזי"א, רומן משפחתי, תל אביב, 2005, עמ' 64-66

א. נתח/י בעברית את הטקסט

La réponse attendue est un commentaire composé en hébreu. Les points proposés pour vous aider à l'analyse sont *facultatifs*, et peuvent être traités dans l'ordre qui vous convient.

להלן כמה רעיונות שאפשר לפתח:

1. המספרת, העבר המשפחתי שלה, המניע שלה.
2. הסיטואציה שבה נמצאת המספרת.
3. היחסים בין ההווה והעבר, הפרטי והקולקטיבי.
4. היחסים בין החיים והספרות.

ב. תרגם/ תרגמי לצרפתית את הקטע מהמילה " הרכבת הריקה ל**היידלברג**",... (שורה 1), עד " שמח בחלקו " (שורה 9).

Version : lignes 1 à 9 (entre crochets).